

Motion till riksdagen 2021/22:4320

av **Jessica Rosencrantz m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2021/22:49 Märkning och registrering av katter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår propositionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska utvärdera effekterna av den nya djurskyddslagen, den nya djurskyddsförordningen (2019:66) och de nya djurskyddsföreskrifterna och därefter återkomma med eventuella kompletterande åtgärder som regeringen bedömer nödvändiga och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag på hur problemen med nuvarande hundregister ska åtgärdas innan en eventuell utvidgning av registret övervägs och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Propositionens huvudsakliga förslag är att krav på märkning och registrering av katter bör införas i lagen om tillsyn över hundar och katter. Enligt förslaget ska Jordbruksverket vara ansvarigt för registret och därtill ska länsstyrelserna ha möjlighet att utfärda förelägganden med viten som behövs för att förmå hund- eller kattägare att följa lagen.

Moderaterna ser denna fråga som viktig då hemlösa katter löper större risk att utsättas för lidande till följd av brist på föda, trafikskador, väder och vind, rovdjur samt hälsoproblem. Hemlösa katter är framför allt ett djurskyddsproblem men kan i viss mån också vara ett problem för omgivningen, i synnerhet på landsbygden. Problem uppstår bl.a. på grund av att katter överges eller springer bort samt förökar sig okontrollerat.

Dock finns flera problem med förslagen i regeringens proposition och kritiken från tidigare remissinstanser är tydlig.

Kritik från myndigheter och organisationer

Det har från tidigare remissvar framkommit tveksamheter kring lagens praktiska utfall. Jordbruksverket menar bl.a. att märkning och registrering kan ha viss positiv effekt men att grundproblematiken med hemlösa katter förblir olöst. Syftet och ambitionen med lagen bör vara att åtgärda detta problem, varför en sådan kritik från ansvarig myndighet bör tillmätas stort värde.

Jordbruksverket pekade därtill i sitt remissvar till utredningen på de redan i dag påtagliga problemen med hundregistret. Moderaterna menar att i ett redan bitvis dåligt fungerande register införliva katter inte förbättrar tillvaron för djuren, utan snarare kan få motsatt effekt. Vi delar regeringens ambitioner att förbättra tillvaron för katterna men ser samtidigt problem med att Jordbruksverkets kritik negligeras och att förslag för hur existerande problematik ska åtgärdas ej presenteras.

Bland annat består problemen av att hundar används vid tvister, där en person felaktigt kan anmäla sig som ägare. Detta utnyttjas i dag vid exempelvis skilsmässor, något som leder till kostnader för ansvariga myndigheter.

Jordbruksverket menar att för att undvika detta problem behöver ett mer utvecklat ägarregister skapas. Att enbart addera katter till nuvarande register kommer inte avhjälpa nuvarande problem utan i stället förvärra dem.

Regeringen bör därför se över hur dessa problem kan åtgärdas innan eventuellt även katter införlivas i registret.

Vi anser också att man nogsamtt ska följa arbetet i vårt grannland Finland som inför ett nytt hund- och kattregister 2022. I Finland ska man i första hand, när man skapar registret, undersöka möjligheten att anlita privata aktörer som svarar för informations-systemet och databasen. På detta sätt är det möjligt att hålla nere kostnaderna för registret.

Från andra organisationer har det också framförts kritik kopplat till ägandet av katterna. I nuvarande lagstiftning om märkning och registrering av hundar anges att det är ägaren som är ansvarig, även om ägaren är ett barn. Detta medför ett betalningsansvar för barnet vid exempelvis utebliven betalning av registreringsavgift. När en betalning uteblir skickar Jordbruksverket en påminnelse inklusive påförda avgifter till vårdnadshavaren, dock utställt i barnets namn.

Om betalning förblir utebliven går ärendet vidare till Visma, men utan ett betalningsföreläggande så länge gäldenären är underårig. När sedan ägaren blir myndig går föreläggandet ut med avgifter och ränta inkluderat.

Även fast fallen är få uppstår de. Och att personer nyss fyllda 18 år mottar ett inkassokrav på sin födelsedag är inget staten ska bidra till. Om katter införlivas i detta register finns risken att problemet expanderar.

Därtill framkommer inte en tydlig och komplett kostnadsbild i utredningen. Den kostnadsminskning som framförs anser Jordbruksverket ej vara så stor som utredaren menar. Länsstyrelserna instämmer i Jordbruksverkets kritik och tillägger att påståendet om en kostnadsminskning för länsstyrelserna och polisen inte är korrekta. En konkret anledning till varför en kostnadsminskning skulle uppstå för myndigheterna framkommer inte i utredningen. Moderaterna anser att en proposition med kostnadsdrivande förslag behöver vila på en korrekt ekonomisk analys, vilket denna ej gör.

Myndigheterna som nämns ovan lägger stora resurser på att hantera ärenden med hemlösa katter. Därtill gör djurskyddsorganisationerna ett omfattande arbete med att ta hand om katter och finna nya ägare till dessa. Organisationerna saknar dock resurser att ta hand om alla utsatta katter.

Moderaterna delar ambitionerna om en förbättrad situation för utsatta katter i Sverige. Vi tar dock kritik från ansvariga myndigheter på stort allvar, och att detta negligeras i propositionen anser vi vara problematiskt.

Avvakta effekterna av redan införd lagstiftning

Den nya djurskyddslagen, den nya djurskyddsförordningen och de nya djurskydds-föreskrifterna är alla viktiga för djurs välbefinnande, däribland för katter.

Den nya djurskyddslagen säger att katter ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Misstänker man att en katt behandlas illa eller vansköts kan man kontakta länsstyrelsen som bedriver tillsyn enligt lag.

Utfallet av denna nya djurskyddslag, förordningen och föreskrifterna är ännu inte utredd. Då effekterna mycket väl kan motsvara ambitionerna med dessa nya rättsregler kvarstår vid införandet av ett kattregister enbart en mer ansträngd situation för svenska myndigheter och kattägare med tillhörande ökade samhällskostnader.

Därför anser Moderaterna att regeringen bör avvakta effekterna av den nya djurskyddslagen, den nya djurskyddsförordningen och de nya djurskydds-föreskrifterna innan den återkommer med en proposition på ämnet.

Avslutningsvis ser Moderaterna behovet av att kunna urskilja ägda katter från övergivna och förvildade katter och därigenom bidra till att öka skyddet för de senare. Vi ser också behovet av att minska arbetsinsatserna för länsstyrelserna och framför allt polisen som tydligt sagt i sin verksamhetsplan att de vill renodla sin verksamhet och lägga resurserna på att motverka och utreda brott. Vi ser problem med att tillföra delar i ett system som redan är bristfälligt. Goda förutsättningar för ett hund- och kattregister måste finnas på plats innan det införs. Så är inte fallet i dag.

Jessica Rosencrantz (M)

John Widegren (M)

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)